

Verslag Gemeentelijke ErfgoedCommissie Kortenberg (Geck!) 26 maart 2019

Aanwezig: Chris Borgions, Lien Beets, Nele Beyens, Danny Claes, Kristien Hermans, Paul Van Leest, Walter Sevenants, Henri Vannoppen

Verontschuldigd: Johan Bonnast, Kristien Goeminne, Johan Grootaers

Werking erfgoedcommissie

- Samenstelling Geck! 2019-2024
De samenstelling van de erfgoedcommissie voor de legislatuur 2019-2024 werd nog niet voor akteneming aan de gemeenteraad voorgelegd. In april is geen vergadering van de gemeenteraad voorzien.
- Goedkeuring verslag vergadering 26 februari 2019
Het verslag wordt door de leden goedgekeurd.
Actie: Walter bezorgt definitief verslag aan Lien en Lien plaatst dit op www.kortenberg.be

Bestuur & beleid

- IOED voorstel Interleuven & Regionale Landschappen Dijleland
Interleuven en RLD hebben samen een voorstel voor de oprichting van een IOED uitgewerkt en stellen dit voor aan de besturen van Kortenberg en omliggende gemeenten.
Lien Beets en Kristien Goeminne houden de Geck! op de hoogte van de verdere evolutie.
- Agentschap OE "update inventaris bouwkunig erfgoed"
Geen nieuws

(ver)nieuw(d)e dossiers – (pre)-advies

- KO Abdij (code 2/2, beschermd monument): voorstelling masterplan
Anno Architecten (Sofie De Ridder) en de erfpachthouder van de abdij stellen het masterplan voor.
De leden vinden het opstellen van een masterplan een zeer goed initiatief en ondersteunen dit zeker.
De insteek ligt op de economische leefbaarheid van de site, binnen een sociaal programma. Het masterplan vertrekt o.a. van een spiritueel en ruimtelijk kader van middeleeuwse abdijen en kloosters, wat binnen de context van de site en het gewenste toekomstige gebruik zeker past.
Binnen dit kader worden nieuwe elementen geplaatst, o.a. wonen voor sociaal kwetsbare mensen, start-ups sociale economie, ...
Volgende opmerkingen worden door de leden van de commissie naar voren gebracht:
 - Is de inplanting van de nieuwe wooneenheden compatibel met de rust (meditatie-ruimten) die men net op die plek wenst te behouden?
 - Wat met de erfgoedelementen zonder economisch nut (ruines, spolia, gebouwtje aan de vijver, ...)? In parallel zou een Onroerend Erfgoed beheersplan kunnen opgesteld worden zodat ook het erfgoed-behoud & beheer van elementen die minder economisch nut hebben én eventuele subsidie-mogelijkheden kunnen meegenomen worden.

De voorzitter bedankt de aanwezigen voor de toelichting van het masterplan.

- EK Lelieboomgaarden Sint-Jozefkapel (code 3/nvt): advies
De Geck! had in vroegere vergaderingen geadviseerd om de kapel te renoveren en de groenaanleg te onderhouden. Op de vergadering van 26/02/2019 had de Geck! geadviseerd om een technische beschrijving over te maken aan de Gemeentelijke Werkplaatsen zodat duidelijk zou zijn hoe deze renovatie moest uitgevoerd worden.
De gemeente heeft de renovatie van deze kapel en het onderhoud van de groenaanleg echter op een wijze uitgevoerd die geen rekening hield met het advies van de erfgoedcommissie. Daardoor werd de erfgoedwaarde van deze kapel en haar omgeving voor vernield. De renovatie werd daarenboven uitgevoerd met verkeerde materialen waardoor het behoud van de kapel zeker niet verzekerd is, in tegendeel.

Om deze situatie recht te zetten stelt de erfgoedcommissie voor om de kapel en haar omgeving op te waarden (restauratie kapel naar historisch model, renovatie groenaanleg, onderhoudsplan met participatie van de buurt, betekenis van de kapel versterken met nieuwe elementen). Zie presentatie in bijlage.

Om dergelijke situaties in de toekomst te vermijden stelt de erfgoedcommissie dat plannen voor wijzigingen aan erfgoed(waarden) afgestemd worden met de erfgoedcommissie vóórdat deze worden uitgevoerd.

De toestand van de Sint-Jozefskapel en omgeving op 09/03/2019 na de ingreep in de eerste week van maart 2019 door de gemeente.

De toestand van de Sint-Jozefskapel op 29/01/2019.

De toestand van de Sint-Jozefskapel in 2002. (Foto Jos Verhoogen)

- EK Curegemstr 18 (code 3/nvt): pre-advies

De erfgoedcommissie verduidelijkt de erfgoedwaarden van dit pand:

- De historische functionele configuratie van gebouwen moet herkenbaar blijven (woning, stal, schuur, bakoven, ...). Zwart gebouw rechts kan gesloopt worden, mits behoud en herstel bakoven.
- Bestaand opgaand muurwerk (baksteen, metselverband en voegwerk), onafgewerkt. Kan wel gereinigd en heropgevoegd worden. Een voorzetgevel mag eventueel, maar dan in zelfde baksteen, verband en voegwerk.
- Plint in (cement)bepleistering.
- Gevel- en dakvoetankers in smeedijzer.
- Rechthoekige vensteropeningen met horizontale liggers in ijzer.
- Vensterluiken in lijst- en paneelwerk. Dus moeten blijven.
- Lekdorpels in blauwe hardsteen.
- Herstel naar beschilderd, T-vormig vensterschrijnwerk.
- Lijst- en paneelvoordeur met bovenlicht.
- Deurdorpels in blauwe hardsteen.
- Poorten in staand, opgeklampt beschot.
- Houten kroonlijst met klossen en profielwerk.
- Bestaande dakvormen, bedekt met rode (of gesmoorde) golfpannen.
- In het dak (aan de straatzijde) geen dakopeningen.
- Buitendakse schouwlichamen in baksteen. Grès-potten zijn van latere datum.

De erfgoedcommissie formuleert volgende richtlijnen m.b.t. het omgaan met de erfgoedwaarden:

- Aanpassingen aan de voorgevel moeten minimalistisch zijn. Aan de achterzijde van hoofdgebouw en de andere gebouwen kan meer ingegrepen/vernieuwd worden.
- Bouwen van nieuwe gebouwen: enkel wanneer ondergeschikt aan de bestaande gebouwen en gebouwconfiguratie. Dit is niet enkel een erfgoedvraagstuk.
- Achterste gebouw aparte woonentiteit: vanuit erfgoedcommissie ok.
- Het wijzigen van de bestaande gevelopeningen: in principe niet, zie boven.
- Vervangen van de ramen door donker schrijnwerk: vervangen mag, maar zie ook boven.
- Het inrichten van de voortuin/vergroenen: ok, bij voorkeur landelijke stijl en groenkeuze
- *Bekleden van de gevels met crepi & houtstructuur*: nee, zie boven.
- *Binnenplein het plaatsen van een zwembad*: zie boven "bouwen nieuwe gebouwen"
- *Binnenplein het bijna volledig verharderen van het binnenplein met tegels en houten latwerk*: verharding ok, maar in materiaal en kleur die zich schikt naar de "landelijke architectuurstijl".
- *De zandsteen in de voorgevel*: dit is geen zandsteen, maar een plint in cementbepleistering. Zie boven
- De kunstig bewerkte houten lateien boven de ramen: aan de voorgevel zijn geen houten lateien, maar wel ijzeren horizontale liggers. Te behouden of vervangen naar historisch model.
- De ramen nu reeds PVC (geen erfgoedwaarde) : te vernieuwen naar historisch model (zie boven).
- Luiken aan de ramen: te behouden of vervangen naar historisch model (zie boven)
- Huidige gevelopeningen: te behouden

- De kasseien in de voortuin: nieuw ontwerp voortuin kan, maar in lijn met landelijke tuinarchitectuurstijl.
- De betondallen hebben geen erfgoedwaarde.

Belangrijk is dat de architect een motivatienota opstelt waarin duidelijk wordt uitgelegd hoe met de erfgoedwaarden wordt omgegaan (zie bouwverordening).

Het huidige ontwerp houdt onvoldoende rekening met de erfgoedwaarden en richtlijnen en wordt dus negatief geadviseerd door de Erfgoedcommissie.

Actie: Lien neemt dit verder op met de initiatiefnemer/architect.

- EK Frans Mombaersstraat 153-155 VK: pre-advies
De dienst Grondgebiedszaken en het CBS vragen of de erfgoedcommissie een advies kan uitbrengen over deze omgevingsvergunningsaanvraag voor verkaveling van gronden. Omdat het plangebied niet binnen een beschermd onroerend erfgoed valt of op het Monumentenplan staat, is de commissie echter niet in staat om dit dossier m.b.t. eventuele bouwkunide en/of landschappelijke erfgoedwaarden te adviseren. M.b.t. archeologisch erfgoed merkt de commissie op dat de oppervlakte van het plangebied blijkbaar zo gekozen werd dat deze net onder de drempel van 3.000 m² valt, waardoor geen archeologienota vereist zou zijn. De commissie wijst er ook op dat de bouwkavels in 2de (en 3de) orde liggen, waardoor dit dossier best voor advies aan de GECORO wordt voorgelegd.
- KO Leuvensesteenweg 186 (Drie Koningen) (code 3/3): pre-advies
De erfgoedcommissie stelt voor om op basis van een bouwhistorische opname en waardenstelling een pre-advies voor de initiatiefnemer en architect op te stellen. Op basis van dit pre-advies kan de architect dan een ontwerp voorstellen waarbij van in het begin rekening gehouden wordt met deze erfgoedwaarden.
Actie: Lien contacteert de initiatiefnemer/architect voor een plaatsbezoek door Walter & JohanG.

Lopende dossiers – stand van zaken

- EV Hollestraat 78 (villa de Grubbe) (code 3/nvt)
Het pre-advies werd overgemaakt aan de initiatiefnemer/architect.

Publiekswerking en ontsluiting

- Erfgoeddag 28 april 2019
- Archeologiedagen 14-16 juni 2019
- OpenMonumentendag 8 september 2019

Varia

-

Volgende vergadering: dinsdag 30 april 2019 20u Administratief Centrum